



ระเบียบการ

โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม

และ

หลักสูตร

กระทรวงธรรมการ

พ.ศ. ๒๔๗๖

โรงเรียนช่างพิมพ์ วัดสังเวช

วันที่

เลขทะเบียน ๗๑๕๔๘๔

เลขเรียกหนังสือ ๗๑๗๑.๑ ค323๘

ระเบียบการ

ความประสงค์

กระทรวง ธรรม การ ตั้ง โรงเรียน ฝึก หัตถ์ คุ
ประณม กสิกรรม ขึ้น เพื่อผู้สอบไล่ได้จะได้ไป
เป็นครูวิชาอาชีพแผนก กสิกรรม คือ

ก. สอนในโรงเรียนฝึกหัดประโยคครูมูล
ของท้องที่ต่าง ๆ และสอน

ข. ในโรงเรียนสามัญต่าง ๆ

สถานที่

โรงเรียนฝึกหัดครู ประณม กสิกรรม ขณะนี้
ตั้งขึ้น ๒ แห่ง คือ ที่ตำบลโนนวัด อำเภอ
โนนวัด จังหวัดนครราชสีมาแห่งหนึ่ง ที่ตำบล
ค้อหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาแห่งหนึ่ง

โรงเรียน ฝึกหัดครู ประถม กสิกรรม ทั้ง ๒
 แห่งนี้ มีโรงเรียนสำหรับสอนวิชาสามัญและสอน
 วิทยาศาสตร์ มีเรือนครู เรือนนอนนักเรียน
 โรงอาหารและโรงครัว มีที่ดินสำหรับฝึกหัดไม่
 น้อยกว่า ๒๐๐ ไร่ กับมีโรงเรียนสำหรับนักเรียน
 ฝึกหัดครูได้ ฝึกหัดสอนตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียง

ประเภทนักเรียนและกำหนดเวลาเรียน

โรงเรียนรับนักเรียน ๒ ประเภท คือ

(๑) นักเรียนในบารุง คือ นักเรียนที่

กระทรวงธรรมการส่ง

(๒) นักเรียนนอกบารุง คือ นักเรียน

สมัคร, รับได้ตามจำนวนที่โรงเรียนมีที่ว่าง และ
 ตามที่โรงเรียนเห็นสมควร

โดยปกติเปิดรับนักเรียนทั้ง ๒ ประเภทนี้
 ปีละครั้ง คือ ในต้นภาคของภาคต้นปี นักเรียน

เจ้าใหม่เรียกว่านักเรียนปีที่ ๑ เมื่อเรียนครบ
ปี ๑ แล้ว สอบเลื่อนชั้นขึ้นเป็นนักเรียนปีที่ ๒
ต่อไป เวลาเล่าเรียนจนถึงการสอบไล่เพื่อ
ประกาศนียบัตร มีเวลา ๒ ปีเต็ม

ทุนเล่าเรียน

นักเรียนในบำรุง นั้น เป็นนักเรียนประจำ
รัฐบาลออกทุนให้ เป็นค่าเบี้ยเลี้ยง ตลอด เวลา เรียน
ส่วนนักเรียนสมัครนั้น ยกเว้นค่าเล่าเรียน แต่
ต้องเสียค่าอาหารของตนเอง ถ้าประสงค์จะอยู่
ประจำในโรงเรียน โรงเรียนจะคิดค่าอาหารล่วงหน้าเป็นรายเดือนๆ ละ ๑๒ บาท และหาเครื่องใช้
เครื่องนอนตามที่โรงเรียนกะให้มาเอง แต่ถ้า
ประสงค์จะเป็นนักเรียนกลางวัน คือ เข้ามาเรียน
กลับ เมื่อโรงเรียนเห็นสมควรก็ไม่ขัดข้อง

ลักษณะผู้ที่เข้าเรียน

ผู้ที่ จะ เข้า เป็น นักเรียน ฝึก หัด ครู ประถม
กสิกรรม จะต้อง มี ลักษณะ ดังนี้

๑. สอบไล่ได้ ไม่ต่ำกว่า มัธยม ปีที่ ๖ หรือ
สอบไล่ได้ ประโยค ครุ มล แล้ว
๒. อายุ ไม่ต่ำกว่า ๑๖ ปี
๓. มี ร่าง กาย สมบูรณ์
๔. มีนิสัย ฝึก ใฝ่ ในการ เลี้ยง สัตว์ ปลูก
ต้นไม้ และ งาน หนัก งาน กลางแจ้ง
ไม่เป็น คน ขี้บ ใหญ่ หรือ ชอบ แ่
งาน ใน ร่ม
๕. มี นิสัย เหมาะ ใน ทาง เป็น ครู คือ
 - (๑) ความ ประพฤติ เรียบ ร้อย
 - (๒) เทียง ธรรม โอบ อ้อม อารี เอื้อเฟื้อ
เผื่อแผ่ รัก เด็ก

- (๓) ใจคอหนักแน่น เขือกเย็น ไม่
หุนหันพลันแล่น ไม่ฉุนเฉียว
โกรธง่าย อดทนต่อความรบกวน
- (๔) มีความเด็ดขาด พุดอะไรเป็น
นั้น ไม่แปรปรวน ไม่พรั่นเพ้อ
รักระเบียบ
- (๕) มีปฏิภาณ สามารถถ่ายทอดความรู้
ให้ผู้อื่นเข้าใจง่าย
- (๖) มีทำทางเป็นสง่า และยิ้มแย้ม
แจ่มใส

คุณสมบัติข้อ ๔ และข้อ ๕ ให้ครูใหญ่
กับครูประจำชั้นในโรงเรียนเดิม สอบ สอน และสัง
เกตไว้ แล้วทำใบรับรองส่งพร้อมกับใบสมัคร
ให้เจ้าหน้าที่สังเกตและสอบสวนอีกชั้นหนึ่ง แล้ว
ลงชื่อรับรองตามลำดับ ในใบรับรองนั้นให้ลง
ความเห็นเป็นข้อๆ ไป

จะเพาะข้อ ๑ ข้อ ๒ ถ้ามีลักษณะบกพร่องบ้าง และเป็นการจำเป็น ก็ให้ขออนุญาตพิเศษเป็นรายๆ

การสอบไล่และการสอบซ่อม

การสอบไล่เพื่อรับ ประกาศนียบัตร มี ครั้งเดียว คือ ปลายภาคสุดท้ายของปีที่ ๒ ตามหลักสูตรของกระทรวงธรรมการ นักเรียนผู้สอบไล่ได้คะแนนอย่างสูงจะได้รับประกาศนียบัตรประโยคครูประถมกลักรรรม คะแนนปานกลางจะได้รับประกาศนียบัตรประโยคครูมูลกลักรรรม คะแนนอย่างต่ำตกเลย

ผู้ได้ประกาศนียบัตร ประโยคครูประถมกลักรรรมให้ใช้อักษรท้ายชื่อว่า “ป. ป. ก.” (เมื่อเข้ารับราชการเป็นครูในโรงเรียนรัฐบาล จะได้รับเงินเดือน ๔๕ บาท) ผู้ที่ได้ประกาศนียบัตรประโยคครูมูลให้ใช้อักษรท้ายชื่อว่า “ป. ก.”

(เมื่อเข้ารับราชการเป็นครูในโรงเรียนรัฐบาล จะได้รับเงินเดือน ๓๐ บาท)

การสอบไล่เลื่อนชั้นปีที่ ๑ นั้นสอบเมื่อสิ้นภาคสุดท้ายของปีที่ ๑ ถ้าสอบไล่ตกคะแนนแล้ว อาจถูกคัดข้อออก

ในการสอบไล่ทั้ง ๒ คราวนี้ นักเรียนจะต้องประกอบการทำงานแผนกกิจกรรมตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ให้เป็นผลสำเร็จบริบูรณ์ก่อน

เพื่อให้การสอบไล่เป็นการแม่นยำ โรงเรียนจะวินิจฉัยคะแนนพิเศษอีก ๔ ประเภทต่อไปนี้

- (๑) คะแนนสอบซ่อมประจำเดือน หรือ ประจำสัปดาห์รวมทั้งปี
- (๒) คะแนนความประพฤติตลอดปี
- (๓) คะแนนศิลปะตลอดปี

(๔) คณะแผนกฝึกหัดการสอน รวมทั้ง
ฝึกหัดสอนในโรงเรียน สาขา และ
ฝึกหัดสอนในที่ประชุม (ออกไป
รวมประเภทวิชาการ)

คณะทั้ง ๔ ประเภทนี้ จะได้รวม
เข้าเป็นส่วนหนึ่งของคณะ สอบไล่ เพื่อ ประกาศ
นียบัตร ฉะเพาะประเภท (๓) ตัดสินฉะเพาะ
ประเภท หาได้ตัดสินรวมอย่างวิชาวอื่น ๆ ไม่
ก็ถ้าประเภทนี้ไม่ดี แม้ได้คะแนนรวมอยู่ระดับ
ที่จะได้ ก็อาจเป็นตก หรือควรจะได้ในชั้นดีก็อาจ
ลดลงมาเป็นชั้นปานกลาง

การเล่าเรียน

การเล่าเรียนในโรงเรียนแบ่งเป็น ๒ ประเภท
คือ เรียนในชั้นได้แก่เรียนหลักวิชาต่างๆ ซึ่งเป็น
วิทยาประเภทหนึ่ง ฝึกหัดกลางแจ้ง ได้แก่
การทำด้วยฝีมือตนเอง โดยใช้สัตว์พาหนะหรือ

ทำการช่างบางอย่าง อันเกี่ยวกับ การกลสิกรรม ซึ่งเป็น
ศิลปะ ประเภทหนึ่ง

เวลาเรียนของโรงเรียนทุกวันตามปกติมีดังนี้

๕.๓๐	ตื่นนอน
๖.๐๐—๘.๐๐	กลสิกรรมศิลปะ
๘.๓๐—๑๑.๓๐	วิทยา
๑๒.๓๐—๑๔.๓๐	วิทยา
๑๕.๐๐—๑๗.๐๐	กลสิกรรมศิลปะ
๑๘.๓๐—๒๐.๓๐	เรียนลำพัง
๒๐.๓๐—๒๑.๐๐	สวดมนตร์
๒๑.๓๐	ดับไฟนอน

เวลาบรรชาการ

นักเรียนในบารุงทุกคน เมื่อแรกเข้าเรียน
ต้อง มีผู้ทกวรเชอถือได้ ทำสัญญารับรองตามแบบที่
กระทรวงธรรมการกำหนดทวยระเบียบบน ซึ่งมขอ
สำคัญว่าเมื่อเสร็จการสอบไล่ปีที่ ๒ แล้ว จะได้

หรือตกก็ตาม จะต้องรับราชการเป็นครูในสังกัด
กระทรวงธรรมการไม่ต่ำกว่า ๒ เท่าแห่งเวลาที่ได้รับ
เงินบำรุงให้เล่าเรียน นับตั้งแต่วันเข้ารับราชการ
เป็นต้นไป ซึ่งแล้วแต่กระทรวงธรรมการจะได้สั่ง
จึงจะนับว่าหมดหนี้ที่ตนได้รับอุดหนุนมาในระหว่าง
เล่าเรียน (โดยปกติ กระทรวงธรรมการจะได้
สั่งให้ไปเป็นครูในท้องที่ที่ส่งมา) เมื่อครบแล้ว
มีความประสงค์จะลาออกจากหน้าที่ก็ได้ ถ้ารับ
ราชการในสังกัดกระทรวงธรรมการยังไม่ครบ ต้อง
ไปรับราชการทหาร ตามพระราชบัญญัติ เกณฑ์ ทหาร
เป็นอันไปรับราชการทหารได้ แต่เมื่อครบกำหนด
ปลดเป็นกองหนุนแล้ว ต้องกลับมารับราชการ
ในสังกัดกระทรวงธรรมการจนครบ ถ้าลาออกใน
ระหว่างยังไม่ครบ ต้องคืนเงินค่าอุดหนุนเท่า
จำนวนเดือนที่ยังไม่ครบตามเกณฑ์ต่อไปนคือ เอา
อัตราที่ได้รับอุดหนุน ค่าเล่าเรียน และ ค่ากิน ค่าอยู่

ซึ่งคิดตัวเดือนละ ๑๕ บาทเป็นจำนวนตั้ง แล้ว
เอาจำนวนเดือนที่ได้รับอุดหนุนคน เอาจำนวน
เดือนที่ต้องรับราชการหารได้ผลลัพธ์เท่าใด แล้วเอา
จำนวนเดือนที่ยังรับราชการไม่ครบคูณ ก็ตกเป็น
จำนวนเงินที่ต้องคืนเท่านั้น

อนึ่งถ้าต้องออกในระหว่างเล่าเรียน ต้อง
คืนเงินเดือนละ ๑๕ บาทตามจำนวนเดือนที่ได้รับ
อุดหนุนมา

ส่วนนักเรียนนอกบ้าง ไม่มีสัญญาผูก
พันอย่างใดที่จะบังคับให้เป็นครู แต่ถ้าสมัคร
จะเข้าเป็นครูในสังกัดกระทรวงธรรมการ และทาง
ราชการต้องการก็จะรับตามโอกาส

ข้อบังคับ

เมื่อนักเรียนมาเข้าเรียน อาจารย์ใหญ่
จะได้สั่งให้เข้าอยู่ประจำในเรือนหลังใดหลังหนึ่ง

แล้วแต่จะเห็นสมควร การย้ายหรือสับเปลี่ยน
ต้องได้รับอนุญาตจากอาจารย์ใหญ่ทุกครั้ง

นักเรียนทุกคนต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ ซึ่ง
อาจารย์ใหญ่จะได้ออกเป็นครั้งคราว เพื่อความ
สะดวกและการสุขภาพ

การออกไปพ้นเขตต์ของโรงเรียน จะ
ต้องได้รับอนุญาตจากอาจารย์ใหญ่หรือครูประจำ
ทุกครั้งไปนอกจากวันหยุดประจำสัปดาห์ เช่น
วันเสาร์และวันอาทิตย์ และถ้าออกไปโดยมิได้รับ
อนุญาตเมื่อล่วงเวลา ๒๑.๓๐ ไปแล้ว โรงเรียนจะ
ถือว่าเป็นความผิดข้อใหญ่ อาจถูกตัดข้อออกจาก
โรงเรียนทีเดียวก็ได้

ระหว่างยังไม่ปิดภาคเรียน นักเรียนจะ
ลากันกันไม่ได้เป็นอันขาด นอกจากจะได้รับ
อนุญาตพิเศษจากอาจารย์ใหญ่ ในระหว่างปิด
ภาคเรียน นักเรียนที่ตกค้างอยู่ไม่กลับบ้าน จะ



ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของโรงเรียนเช่นเดียวกับ
เวลาเปิดภาคเรียน

การทำพัสดุของโรงเรียนเสียหาย เป็น
หน้าที่ของนักเรียนต้องรับผิดชอบ

นักเรียนคนใดที่โรงเรียนรับไว้แล้ว ภายหลังปรากฏขึ้นว่ามีนิสัยไม่เหมาะสมที่จะเป็นครูที่ดี มีร่างกายไม่สมบูรณ์จนเห็นว่าจะไม่สามารถจะเล่าเรียนให้ตลอดไปได้ก็ดี หรือเกียจคร้านต่อการเล่าเรียน สดความสามารถของโรงเรียนที่จะว่ากล่าวตักเตือนให้กลับตัวได้จริงๆ ก็ดี โรงเรียนมีอำนาจที่จะคัดข้อออกจากโรงเรียนเสียได้

นักเรียนคนใดจะทำตัวเป็นผู้ไม่สนใจและไม่
และถ้าเกิดมีการร้องฟ้องด้วยเรื่องเช่นนั้น เมื่อ
ได้ส่วนได้ความจริง อาจถูกคัดข้อออกจากโรงเรียน
อาจารย์ใหญ่มีอำนาจตั้ง หรือเปลี่ยนแปลง

ข้อบังคับภายใน เพื่อให้กิจการของโรงเรียน
ดำเนินไปโดยเรียบร้อยได้ทุกเมื่อ

การคัดข้อออกจากโรงเรียน ถ้าเป็น
นักเรียนในบารุง รายงานขออนุมัติ กระทรวง
ธรรมการ ถ้าเป็นนักเรียนนอกบารุงคัดออกได้
โดยไม่ต้องรับอนุมัติ

การฝึกหัดสอน

ในปีหนึ่งๆ นักเรียนทุกคน จะต้องมีการ
ฝึกหัดสอน ใน โรงเรียน สำหรับ ฝึกหัด ไม่ต่ำกว่า
เดือนหนึ่ง การสอนเช่นนี้แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท
คือ วิชาสามัญประเภทหนึ่ง วิชา กสิกรรม
ประเภทหนึ่ง

ตลอดเวลาที่นักเรียนทำการฝึกหัดสอนนั้น
โรงเรียนถือว่าเป็นเวลาสำคัญ นักเรียนผู้ฝึกหัด
สอนจะลาหยุดไม่ได้ นอกจากจำเป็นจริงๆ เช่น

บ๊วยเป็นต้น เพราะถ้าลาหยุดแล้ว ลำบากแก่
การสอนการเรียนทั้งโรงเรียน ฝึกหัดครูและโรงเรียน
ฝึกหัด

การลาหยุดในระหว่างไปทำการฝึกหัดสอน
ต้องลาต่อครูใหญ่โรงเรียนที่ไปฝึกหัด และลาต่อ
อาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูด้วย

ตลอดเวลาไปฝึกหัดสอน นักเรียนฝึกหัด
ครูจะต้องเชื่อฟังคำสั่งและปฏิบัติตามคำแนะนำ
ของ ครูใหญ่ หรือ ครู ประจำ ชั้น ใน โรงเรียน ฝึกหัด
เสมอไป ถ้าขัดขึ้นจนถึงครูใหญ่โรงเรียนฝึกหัด
รายงานต่ออาจารย์ใหญ่ ๆ จะลงโทษจนหนัก

นักเรียนครูผู้ไปฝึกหัดสอนจะต้องลงเวลา
ไปมาในสมุดลงเวลาของโรงเรียนฝึกหัดเช่นเดียวกับ
กับครูในโรงเรียนนั้น

หน้าที่ของนักเรียนพึงดำเนิน

เมื่อสำเร็จการเล่าเรียนแล้ว รัฐบาลมี

ความประสงค์ จะให้นักเรียนทั้งหลาย ออกไปเป็นครู
 สอนพลเมือง เพื่อให้ฐานะของพลเมืองเขิบ
 สูงขึ้นไปสู่ความเป็นอารยะเป็นลำดับ

จึงเป็นหน้าที่ของนักเรียนทุกคน เมื่อ
 ได้ตั้งหน้าเข้ามา แล้วจะต้องพยายามเล่าเรียน ให้
 เป็นผลสำเร็จ ไม่ควรทอดยต่อความยากลำบาก
 จึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้เห็นแก่ชาติบ้านเมือง ไม่ใช่
 เห็นแก่ตนอย่างเดียว

โรงเรียนฝึกหัดครูเป็นโรงเรียนสำหรับผู้ใหญ่
 การสอนก็ดีหรือการวางข้อบังคับก็ดีจึงได้อุ่นโหมไป
 ในทำนองของผู้ใหญ่โดยมาก ผิดกันกับโรงเรียน
 สามัญ จึงควรที่นักเรียนทุกคนจะรู้สึกและทำตัว
 ให้เป็นผู้ใหญ่จริงๆ ด้วย ตลอดทั้งกิริยา วาจา
 ความประพฤติ และความขยันอดทนต่อวิชาและ
 การงาน

หน้าที่ของครูเป็นหน้าที่สำคัญ ภาระซึ่ง
รัฐบาลมอบให้ แก่ครูนั้นไม่มีใครปฏิเสธได้ว่าไม่ใช่
ภาระหนัก เพราะฉะนั้นนักเรียนทุกคนควรระวัง
ถึงเกียรติยศใหญ่ที่จะได้รับภาระ อันนี้ ใน เมื่อ เสร็จ
การสอบไล่แล้ว

ในระหว่างเวลาที่เล่าเรียนอยู่นี้ ให้ถือว่าเป็น
เวลาสำคัญสำหรับนักเรียนจะได้ฝึกหัดตน เพื่อ
พร้อมที่จะรับภาระอันรัฐบาลจะมอบให้ ในภายหน้า

ครูเป็นอย่างไร นักเรียนก็มักเป็นอย่างนั้น
เพราะ เด็ก ต้องการ เอา เยี่ยง อย่าง ผู้ใหญ่ อยู่ เสมอ
เพราะฉะนั้นนักเรียนครู จึง สมควร จะ เตรียม ตัว เสีย
ให้พร้อมตั้งแต่ในชั้นที่อยู่ในโรงเรียน เมื่อออก
ไปเป็นครูก็ให้เป็น แบบ อย่าง อัน ดี ของ นักเรียน ได้
ทีเดียว

อนึ่งต่อไปภายหน้าครูสุภกรรม จะ บัง มี การ

ติดต่อกับบิดามารดาผู้ปกครองของนักเรียน และ
 แก่ชาวบ้านทั่วไปมากขึ้น โดยเหตุที่ครูกุสกรม
 จะต้องเป็นผู้ชักจูงนักเรียนทั้งหลายให้ประกอบ การ
 อันมีประโยชน์ คือ การอาชีพเช่นทำสวนขึ้นที่บ้าน
 ของนักเรียนเอง แท้จริงโรงเรียนควรจะติดต่อ
 และกลมเกลียวกับฝ่ายบ้านช่องจนกว่าที่เป็นอยู่เดี๋ยวนี้
 ผลแห่งความสำเร็จในทางการศึกษาจึงจะเร็วขึ้น

เพราะฉะนั้น โรงเรียน จึงอนุญาต และทั้งส่งเสริม
 ให้บรรดานักเรียนทั้งปวงไปมา หาสุเพื่อนบ้าน
 ทั้งปวงของ โรงเรียน ในเวลาอันควรได้โดยไม่มีขัดข้อง
 ทั้งนี้เพื่อปรารถนาจะให้ นักเรียน ได้มีโอกาสฝึกหัด
 การแผ่ไมตรีจิตต์และ ฝึกหัดอัธยาศัยนั้นเอง การ
 ลงแขกดำนา การเกี่ยวข้าวหรือนวดข้าว ฯลฯ เหล่า
 นี้โรงเรียนอนุญาตให้นักเรียนไปช่วยชาวบ้านผู้ชอบ
 พอกันได้เสมอ ถ้าไม่ขัดกับเวลาเล่าเรียนของ
 นักเรียน เพราะโรงเรียนทราบได้อย่างตระหนัก

แล้วว่า การ แสดง มิตร จิตต์ เป็น สิ่ง ที่ มี คุณ
ประโยชน์ มาก สมควร ที่ สุด ที่ นักเรียน ทุกคน จะ
ฝึกหัด ไว้

แต่นักเรียนทุกคนต้องระลึกไว้เสมอว่า ตน
เป็นสุภาพบุรุษ จะคบค้าสมาคมกับเพื่อนบ้าน
ราษฎรทั้งหลาย จะประพฤติการสิ่งหนึ่งสิ่งใด
จะเป็นภายในหรือภายนอกโรงเรียนก็ดี จะต้อง
เป็นไปตามทำนองความประพฤติ ของ สุภาพบุรุษ ทุก
เมื่อ ตลอดทั้งกิริยาวาจาใจ จึงจะได้ชื่อว่า เป็น
ผู้ที่มีเกียรติคุณความดี.

๒๐

หลักสูตร

ประโยคครูประถมกลีกรรรม

เวลาเรียน ๒ ปี

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๑. จรรยา	(๑) ให้รู้หลักธรรมต่อไปนี้ (ก) เมตตา กรุณา การ ฆ่า การทำร้ายร่างกาย การทรมาน สัตว์ (ข) ความโกรธ ความ อิจฉา ความอดกลั้น (ค) ความสัตย์ ความเท็จ ความภักดี ความ กตัญญูกตเวที

วิชา

รายการที่ต้องสอน

(ข) ความเที่ยงธรรม

ความลำเอียง

(ง) ความมีสติรอบคอบ

ความประมาท การ

เสพยาเสพติดให้โทษ

(จ) ความเพียร การฝึก

ฝนตนเอง การเอา

ตนเป็นทัพ

(ฉ) ความกล้าหาญ ความ

มีน้ำใจ เป็น เสือ ป่า

การนับถือตนเอง

(ช) การบังคับบัญชา

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(ซ) ความเป็นระเบียบ การปฏิบัติงานใน หน้าที่ (ฌ) การโจรกรรม การหา เสียงชีพในทางที่ชอบ (ญ) การทำตนให้เป็นที่ เชื่อถือ และเคารพ นับถือของผู้อื่น (ฎ) การดำรงตน ดำรง ครอบครัว และการ ครองตน ครองคน ครองทรัพย์ (ฏ) ความสามัคคี

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(ก) หน้าที่ของบุคคลพึง อุปการะแก่กัน (ข) การสมาคม การคบ เพื่อน การต้อนรับ การเคารพ (ค) กิริยาวาจา งาม สุภาพและไม่สุภาพ (ง) การรู้จักประมาณ รู้ จักกาลเทศะ รู้จัก ประชุมชนหรือบุคคล (จ) การบำรุง และ การ รักษาชาติ บ้านเมือง และศาสนา พระ มหากษัตริย์

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	หัวข้อที่กำหนดไว้ทั้งนี้ ใน อย่างหนึ่ง ๆ ให้สอนให้ได้ตาม หลักต่อไปนี้ (ก) มีหลักธรรมอันใด เป็นเครื่องประกอบ ให้นำมาสอน โดย ตลอด (ข) ให้รู้ลักษณะ ว่า หลักธรรมนั้น ๆ คือ อย่างไร พอเข้าใจ ความหมาย (ค) ให้รู้โทษ ฝ่ายชั่ว และรู้คุณฝ่ายดี

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๑) ให้รู้ทางปฏิบัติ ๓ ความชั่ว บำเพ็ญ ความดี (๒) ให้อบรมนิสัยและความ ประพฤติให้เป็นไปในทางที่ดีตาม ที่เรียนมาได้จริง ไม่ใช่เพียงให้ รู้สำหรับตอบข้อสอบได้ ทั้งนี้ จะใช้หนังสือ แนว สอนจรรยา ของโรงเรียนนายร้อย จรรยาแพทย์ เบญจศีลเบญจธรรม สมบัติของผู้ดี เป็นเครื่องประกอบ การสอน การเรียน หรือจะใช้ หนังสืออื่นที่เห็นว่าเหมาะสมก็ได้

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๓) พุทธประวัติกับพุทธศาสนา ในเมืองไทยอย่างสังเขป ผู้นับถือศาสนาอื่นให้เรียน เพียงรู้ ไม่บังคับการนับถือ
๒. ภาษาไทย	(๑) อ่านและให้อ่านหนังสือไทย กวนพันธุ หงรอย แก้ว และ คำประพันธ์ที่พบ บ่อยๆ ถูกต้องทุก ลักษณะ รู้คำแปล หรือ ความหมาย ของคำในหนังสือ ที่อ่าน เข้าใจและ จำเนอความพร้อม

วิชา

รายการที่ต้องสอน

ทั้งรู้เหตุผลในเรื่อง
ที่อ่านนั้นด้วย

หนังสือ คำ
ประพันธ์นั้นถ้าตัด
ตอนมา ต้องให้
รู้เค้าความสังเขป
ข้างต้นกับข้างปลาย
มาบรรจบกันตลอด
เรื่องด้วย

ร้อยแก้วยาก
ง่าย เทียบ เสมอ
ธรรมชาติ เล่ม ๖
हितประเทศ ปลุก
ใจเสือป่า ปกณ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	ณกคดีของอัสว- พาหุ ฯลฯ คำประพันธ์ ยากง่ายเทียบเสมอ นิราศนรินทร์ เว- นิสวานิช กฤษ- ณาสอนน้อง คำ ประพันธ์บางเรื่อง ของพระยาอุป- กิต ฯลฯ ให้เลือกใช้ หนังสือเล่มหนึ่งไม่ น้อยกว่า ๓ เล่ม แต่ให้เป็นคำประ

วิชา

รายการที่ต้องสอน

พันธเล่มหนึ่ง

หมายเหตุ โรง

เรียน กรุ ประถม

กสิกรรม ทุก แห่ง

ควรปรึกษา ตกลง

กัน เลือกราย หนึ่ง

สอให้เหมือนกัน

เป็นปี ๆ ไป เพื่อ

สะดวก แก่ การ

สอบไล่

(๒) การท่องจำ ให้ท่องบทประ

พันธ์หรือร้อยแก้ว

ที่ไพเราะ และ ที่

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	เป็นแบบฉบับ ได้ไม่น้อยกว่าปี ละ ๑๐๐ บรรทัด (๓) เขียน ยากง่ายเสมอหนึ่ง สี่อ่าน (๔) แต่ง ให้สามารถแต่ง ตามกระตุ้ แต่ง รายงาน แต่งจด หมาย (๕) พูด ให้สามารถสนทนา โต้ตอบและพูดใน ที่ประชุม เช่น การโต้ การม การ แสดง ความเห็น

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	หรือการ แสดงปาฐกถา
(๖) ย่อ	ให้สามารถเก็บใจความ ของ เรื่องต่าง ๆ ที่ไม่ใคร่ซับซ้อน
(๗) ไวยากรณ์	(ก) ให้รู้หลักอักขรวิธี
	(ข) ให้รู้หลักของคำตามวจีวิภาคอย่างจำแนก
	(ค) รู้ลักษณะประโยคต่าง ๆ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๓. คณิตศาสตร์ เลขคณิต	(ข) บอกสัมพันธ์ ประโยคต่างๆ อย่างง่าย (ง) รู้หลักแบบ ฉันทลักษณ์ เฉพาะที่พบ บ่อยๆ (๑) เศษส่วน ทศนิยม มาตรา ต่างๆทั้งมาตราไทยมาตรา ต่างประเทศ อัตราเทียบ และแลกเปลี่ยนกัน (๒) วิธีอัตราส่วน ปฏิภาค บัญ ญัติไตรยางศ์ขึ้นเดียว และ

วิชา

รายการที่ต้องสอน

หลายชั้น ดอกเบญ (ทั้ง
ชั้นเดียวและ ๒ ชั้น)

กรณี

(๓) เงินสด (คิสเคานต์) หัก
ส่วนชั้นเดียวและ สองชั้น
เกณฑ์ส่วนแบ่งส่วนประกัน
(อินชัวร์นซ์) ขาดทุนได้
กำไร การ บน (มิกซ์เจอร์)
ลูกโซ่ ใจทย์เกี่ยวกับความ
เร็ว เช่น ใจทย์รถไฟ
นาฬิกา

(๔) วัดผ่า วัดพื้น รูปจตุรัส
รูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก และ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๔. เศรษฐกิจ กสิกรรม (ก) การบัญชี	สี่เหลี่ยมอื่น ๆ รูปสาม เหลี่ยมทุกชนิด วงกลม เหลี่ยมลูกบาศก์ การสอนให้ห็นเข้าหา ทางกสิกรรมให้มาก ให้มี การ คิด ในใจ ควบไป ด้วย เสมอ รู้การ ทำ บัญชี ต่าง ๆ เกี่ยว ด้วยกสิกรรมทุกชนิด สำ หรับ การ เงิน รู้ทั้ง บัญชี เดี่ยวบัญชีคู่โดยตลอด

วิชา	รายการที่ต้องสอน
(ข) เศรษฐ วิทยา กสิกรรม	(๑) เศรษฐวิทยาคืออะไร มี ความสัมพันธ์กับการ กสิ กรรมอย่างไร (๒) อาชีพของคน แบ่งตามทาง เศรษฐวิทยาออกได้อย่างไร (๓) อาชีพกสิกรรมในทางเศรษฐ วิทยา (๔) ความสามารถแห่ง การ ทวี ผลที่ได้ของกสิกร และ เหตุบังคับ (๕) กฎ แห่ง การ สับ ไปด และ คิมาน

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๖) การขึ้นลงแห่งราคา (๗) สิ่งจำเป็นในการทำให้บังเกิด ผลในทางกสิกรรม (๘) ที่ดินและสิ่งต่างๆ (๙) แรง (๑๐) ทน (๑๑) วิธีดำเนินการเกี่ยวกับเศรษฐกิจ ในทางกสิกรรม (๑๒) การสหกรณ์
(ค) วิชาค้า ขาย	(๑) การค้า เกี่ยวข้องกับการกสิ กรรมอย่างไร (๒) ปัญหาของการกสิกรรม (๓) การขนส่งสินค้า

วิชา	รายการที่ต้องสอน
(๕) วิทยา ศาสตร์ เบื้องต้น	(๔) ราคาสินค้า (๕) วิธีซื้อขายสินค้ากรรมที่ ทำอยู่ในเมืองไทย (๖) ห้างชนิดต่างๆ (๗) ธนาคาร (๘) เงิน (๘) สิ่งสักรควรรู้เกี่ยวกับการ ค้าขาย เช่น เครื่องชั่ง ตวง วัด ลูกคิด ฯลฯ (๑) สสารของแข็ง ของเหลว และแก๊ส

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๒) การวัดความยาว พื้นที่ วัดลูกบาศก์ และชั่งน้ำหนักตามมาตราต่างๆ (๓) ความแน่น และน้ำหนักตะเพาะ (๔) ของผสม สารประกอบ และกฎต่างๆ (๕) อากาศ ธาตุออกซิเจน และธาตุไนโตรเจน (๖) ธาตุถ่าน คาร์บอนไดออกไซด์ คาร์บอนโมโนไซด์ สารประกอบ คาร์บอนเนต

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๓) ความร้อน อุณหภูมิ กฎของบอยล์ และชาลส์ (๔) น้ำและธาตุไฮโดรเจน (๕) การเปลี่ยนแปลงภาวะของสสาร จุดหลอมตัวหลอม จุดเดือด และจุดน้ำแข็ง (๑๐) สมบัติของแก๊ส อนุ น้ำหนักอนุ และสมมูลย์ (๑๑) เกลือธรรมชาติ กรดไฮโดรโคลริก และธาตุโคโลรีน (๑๒) ปริมาณ น้ำหนักปริมาณ และสมการต่างๆ (๑๓) ดินประสีว กรดดินประสีว และกรดไนตริก

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๑๔) โลหะ เบส และเกลือ ต่างๆ
	(๑๕) ธาตุกำมะถัน กรดและ สารประกอบของกำมะถัน
	(๑๖) ธาตุโซเดียม และโปแตสเซียม
	(๑๗) ธาตุฟอสฟอรัส กรดฟอส ฟอริก และสารประกอบ ฟอสเฟต
	(๑๘) ดิฟฟิวชั่น
	(๑๙) ปูน และสารประกอบของ แคลเซียม
	(๒๐) แมกนีเซียม และ สาร ประกอบของแมกนีเซียม

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๒๑) ชาติเหล็กและอะลูมิเนียม (๒๒) สิ่งสำคัญซึ่งเกี่ยวแก่กลไกกรรม เช่น ชาติ และสารประกอบ ทองแดง สารหนู ตะกั่ว แมงกานีส ฯลฯ (๒๓) ไฮโดรคาร์บอน แอลกอฮอล์ คาร์โบไฮเดรตโดยสังเขป (๒๔) หลักของวิชา เมคานิกส์ อย่างง่าย ๆ ซึ่งใช้ในการ กลไกกรรม
๖. ชีววิทยา	(๑) ชีววิทยาคืออะไร (๒) ประโยชน์ของการศึกษา ชีววิทยาแผนกพฤกษศาสตร์

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๓) ต้นไม้ทั่วไป ให้รู้จักร่างโครง ความเจริญ และหน้าที่ของ ก. เซลล์ cell ข. ใบ leaf ค. ลำต้น stem ง. ราก root จ. ดอก flower ฉ. ผล fruit ช. เมล็ดและ seed and ต้นอ่อน embryo ในเมล็ด (๔) ต้นไม้ชนิดต่าง ๆ ให้รู้จักรูปร่างลักษณะ

วิชา

รายการที่ต้องสอน

และความเป็นอยู่ เช่น
อาหารการกิน วิธีแผ่พืช
พันธุ์ คุณโทษ ประโยชน์
วิธีป้องกัน และกำจัดต้น
ไม้ชั้นต่ำบางชนิดดังต่อไปนี้

ก. พวกใหญ่ๆ แทล

ลอฟิตา thallophyta

(๑) พวกย่อย แบคทีเรีย bacteria
อย่างสังเขป

(๒) พวกย่อยแอลจี

เรียน ฉะเพาะ ปะรอต

คอคคัส protococcus และ

สะไปรอกไซรา spirogyra

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๓) พวกย่อยพื้นใจ fungi เรือน ฉะเพาะ ราดำ black mold เห็ด mushroom ยีสต์ yeast ข. พวกใหญ่ๆ บริ- ออฟตา bryophyta (๔) พวกย่อยมัสไซ musci เรือน ฉะเพาะ มอสส์ ชะนิคปอดสัตว์คัม คอมมิวน์ polytrichum commune ค. พวกใหญ่ๆ เตริ- ออฟตา pteridophyta พวกย่อยเฟิน fern เรือน ฉะเพาะเฟิน

วิชา

รายการที่ต้องสอน

สามัญชนิค ปอลิปอเดียมวัต
การ polyphodium vulgare

(๕) กฎของเมนเดลอย่างง่าย ๆ

Mendel's law

(๖) ความสัมพันธ์ระหว่างพืชกับ
สัตว์ relation of plants
to animals

แผนกสัตววิทยา

(zoology)

ให้รู้จักรูปร่างลักษณะ
และความเป็นอยู่ เช่น ที่
อาศัย การเคลื่อนไหว
และเครื่องเคลื่อนไหว อา

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	หารและเครื่องย่อยอาหาร การหายใจ โลหิต และ เครื่องเดินของโลหิต ประ สาท และ เครื่อง ประ สาท การถ่าย และเครื่องถ่ายสิ่ง ไสโครก การแผ่พืชพันธุ์ และเครื่องสืบพืชพันธุ์ คุณ โทษ ประโยชน์ วิธีบอง กัน และ กำจัดสัตว์ชั้นต่ำ และสัตว์ชั้นสูง ดังต่อไปนี้ พวกสัตว์เซลล์เดียว (single-celled animal)

วิชา

รายการที่ต้องสอน

๑. พวกลใหญ่

ปรอดอชั่ว protozoa

เรียนณะเพาะ

ก. แอมบา amoeba

protens

ข. เปรามี่ parame-

เซียม คอ cium cau-

เดตัม datum

พวกลสัตว์

หลายเซลล์

เมตาชั่ว metazoa

๒. พวกลใหญ่

ปอวิเฟรา porifera

เรียนณะเพาะ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
ก.	ฟองน้ำชั้น simple ต่ำ ชนิด sponge แกรนเซีย grantia
๓.	พวกใหญ่ๆ ซเลนเตรา caelente- ตา rata เวียนฉะพะาะ
ก.	ไฮดรา hydra กอเนียว- นัมัส gonionemus
๔.	พวกใหญ่ แพลตตี platyhel- เอลมินทีส menthes เวียนฉะพะาะ

วิชา

รายการที่ต้องสอน

ก. ตัวตืด tape worm

๕. พวกใหญ่ๆ

เนมาเทล nemathel-

มินทิส minthis

เวียนฉะพะาะ

ก. ไส้เดือน

ชนิด

แอสคาวิส ascaris

ลัมบริคอย lumbri-

คิส coides

๖. พวกใหญ่

แอนเนล-

ลิดา annelida

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	เรียนตะเพาะ
ก.	ไส้เดือน
	ธรรมชาติ earth worm
๗.	พวกใหญ่
	อาร์thro—
	ปอดา arthropoda
	เรียนตะเพาะ
ก.	กิ้ง
ข.	แมลงต่างๆดังต่อไปนี้
	ตั๊กแตน grass—
	hopper
	ผีเสื้อ butterfly
	มอช moth
	ผึ้ง bee

วิชา

รายการที่ต้องสอน

แมลงปีก

แข็ง bug

มดปลวก mealy bug

เพลี้ย aphid

ปลวก white ant

ยุง mosquito

แมลงวัน fly

๘. พวกใหญ่

เวอร์เทบรา

ราตา vertebrata

เรียนเฉพาะ

ก. ปลา fish

ข. กบ frog

ค. เต่า turtle

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๗. กสิกรรม ที่ดิน	ง. นก bird จ. กะต่าย rabbit
	(๑) ให้รู้จักว่าที่ดินเกิดขึ้นได้ อย่างไร (๒) ให้รู้จักการแบ่งชนิดของดิน (๓) ให้รู้จักคุณสมบัติของดิน (๔) ให้รู้จักลักษณะของดิน ชนิด ต่างๆ (๕) ให้รู้จักชนิดและคุณสมบัติ ของน้ำในดิน (๖) ให้รู้จักแก้ไขดินให้กลับ เป็นประโยชน์ขึ้น

วิชา

รายการที่ต้องสอน

- (๗) ให้รู้จักการ เปลี่ยน แปลง
ของเคมี ทางฟิสิกส์ และ
ทางไบโอโลยีที่เกิดอยู่ในดิน
- (๘) ให้รู้ว่ามีรูปและระดับพื้นที่ดิน
เกี่ยวแก่ชีวิตของพืชอย่างไร
- (๙) ให้รู้จักวิธีเลือกที่ดินสำหรับ
ทำการเพาะปลูก
- (๑๐) ให้รู้จักวิธีบำรุง และถนอม
ใช้ที่ดิน
- (๑๑) ให้รู้จักพืชต่างๆ ประกอบ
ขึ้นด้วยอะไร
- (๑๒) ให้รู้ว่าพืชต่างๆ กินอาหาร
อะไรบ้าง

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๑๓) ให้รู้ว่าพืชต่างๆ กินอาหาร มากน้อยในระยะไหนอย่างไร (๑๔) ให้รู้ว่าพืชต่างๆ ต้องการ อาหารต่างกันอย่างไร (๑๕) ความสามารถ ในการ หา อาหาร (๑๖) ความหมดเปลืองของอาหาร พืชซึ่งเกิดขึ้นตามธรรมชาติ และวิธีป้องกันแก้ไข (๑๗) ให้รู้ว่าปุ๋ย แบ่ง ออก เป็น กี่ ชนิด ชนิด ไหน มี ประโยชน์ มีราคาและ เหมาะแก่กิจกรรมไทยมาก น้อยอย่างไร

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๑๘) ให้รู้จักค่าของบัญคอก วิธีเก็บ วิธีใช้ และอื่นๆ โดยตลอด (๑๙) ให้รู้จักค่าของบัญพืชสด วิธีทำ วิธีใช้ และอื่นๆ โดยตลอด (๒๐) ให้รู้จักบัญพิเศษชนิดต่างๆ ราคา วิธีใช้ และอื่นๆ โดยตลอด (๒๑) ให้รู้จักคำนวณใส่บัญ รู้จักผสมบัญ และรู้จักทดลองใช้บัญต่างๆ เพื่อเปรียบเทียบกัน

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๒๒) ให้รู้จักวิธีสังเกตและวิธีทดลองว่าดินใดขาดปุ๋ยอะไร และต้องการปุ๋ยที่ขาดมากน้อยอย่างไร (๒๓) วิธีใช้ปุ๋ยในการปลูกพืชต่างๆ
๘. หลักการ กลสิกรรม	(๑) วิธีดำเนินการกลสิกรรม (๒) การเลือกที่ดิน (๓) การเขตตกรรม (๔) เครื่องมือ (๕) น้ำ (๖) การปลูกเวียน

วิชา

รายการที่ต้องสอน

- (๓) การบำรุงพันธุ์ และขยายพันธุ์
- (๔) ศัตรู และ โรค
- (๕) กลไกกรรมและเพาะพืช เช่น
ข้าว ฝ้าย ยาสูบ ข้าวโพด
ถั่วสง อ้อย ตะหุ้ง
แตงโม ฯลฯ

๕. เลี้ยงสัตว์

เวลาเรียนสัปดาห์ละ ๒ ชั่วโมง
๒ ปีจบ

- (๑) การเลี้ยงสัตว์กับการเพาะปลูก (ความสัมพันธ์ของ ๒ อย่างนี้)
- (๒) สัตว์เลี้ยงต่างๆ ที่เหมาะสมกับงานของไร่อย่างไร

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๓) หลักของการตั้งต้นเลี้ยงสัตว์ (๔) อาหารต่างๆ และวิธีให้อาหารทั่วไป (๕) การผสมพันธุ์สัตว์ทั่วไปทุกชนิด (๖) การเลี้ยง ไก่ หมู โค และ กระบือ (๗) การเลี้ยงม้า (๘) โรคสัตว์ทุกชนิด
๑๐. สุขวิทยา และ สุขภาพ	(๑) ให้รู้จักอวัยวะสำคัญต่าง ๆ ของร่างกาย และหน้าที่ของอวัยวะโดยสังเขป

วิชา	รายการที่ต้องสอน
(๒)	ให้รู้จักหลักของอนามัยและสุขภาพิบาล เช่น การออกกำลังกาย การนอน การพักผ่อน อากาศ แสงแดด น้ำ ฯลฯ
(๓)	ให้รู้จักหลักอนามัยและการสุขภาพิบาลโรงเรียน เช่น การเล่น, การเรียน, อากาศ, แสงสว่าง, ส้วม, ที่รับประทานอาหารที่เอามาขาย โรคติดต่อบางชนิด
(๔)	ให้รู้จักหลักของการป้องกันโรค และให้รู้ดีฉะเพาะ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๑๑. วิชาครู	โรคที่สำคัญสำหรับประเทศสยาม (๕) ให้รู้จักการบัจจุบันพยาบาล และรู้จักหลักของการรักษาพยาบาลเบื้องต้น สำหรับครอบครัว หลักการสอนวิชาเพาะปลูก และการทำสวน
(ก) วิชาครู กสิกรรม	(๑) ความประสงค์แห่งการสอนวิชาเพาะปลูก (๒) เขตต์ของวิชาเพาะปลูกในชั้นประถม

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๓) วิธีเลือกทำเลที่ทำสวน (๔) ชนิดของร้วและการสร้างร้ว (๕) การวางแปลงสวน การแบ่งแปลงสวน พืช (๖) การทำแปลงของที่สวน (๗) วิธีสอนการเตรียมที่ดิน (๘) วิธีสอนการให้อาหารแก่พืช (๙) วิธีสอนว่าด้วยการปลูก การย้าย และการบำรุงรักษาพืช (๑๐) วิธีป้องกัน และ กำจัด ศัตรูของพืช

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๑๑) สวนบ้านของนักเรียน และวิธี ตรวจ สวน บ้าน ของนักเรียน (๑๒) วิธีใช้ผัก และวิธีเก็บและรักษาเมล็ดไว้ทำพันธุ์ (๑๓) วิธีลงบันทึกพืช (๑๔) วิธีบำรุงรักษา บริเวณ และสนามของโรงเรียน (๑๕) วิธีปลูกและบำรุงผัก ผลไม้บางชนิด ทั้งนี้จะใช้หลักการสอนการทำสวน ของ พระยาเทพสาคร ๗ ประกอบก็ได้

วิชา	รายการที่ต้องสอน
ข. วิชาครู สามัญ	(๑) การเตรียมโน้ตสำหรับสอน ไม่ว่าบทเรียนใดทั้งสิ้น (๒) การทำ และ การรักษา บัญชี ต่างๆ ทั้งสิ้น (๓) การปกครอง (๔) ตารางสอนสำหรับชั้นใดๆ หรือสำหรับทุกๆ ชั้น (๕) วิธีสอนวิชา ที่มีอยู่ในหลัก สูตรประถม และ มัธยมต้น นอกจากภาษาต่างประเทศ (๖) การแบ่งวิชา ที่จะต้องสอน ในปีหนึ่งๆ สำหรับชั้น ต่างๆ ออกเป็นภาคๆ ตาม รายเดือนรายภาค

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๑) การจัดสถานที่โรงเรียนให้เข้าใจในการทำแปลนโรงเรียนต่างๆ ที่มีชั้นครบหรือที่มีแต่บางชั้นให้ทราบว่า โรงเรียนดีจำเป็นต้องมีสถานที่อย่างไร ห้องประชุมมีประโยชน์อย่างไร และจำเป็นต้องมีเครื่องใช้อะไรบ้าง (๒) การฝึกหัดสอนในที่ประชุมที่โรงเรียนฝึกหัดครู และไปฝึกหัดสอนที่โรงเรียนฝึกหัด

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	(๕) จิตต์วิทยาเบื้องต้น ให้รู้ พอเป็นทางเพื่อการปกครอง และการให้ วิชา เหมาะแก่ ความเจริญของจิตต์ใจเด็ก หมายเหตุ <u>คะแนนฝึกหัด</u> สอนทั้ง ๒ อย่าง นับรวมเข้า เป็นส่วนหนึ่งของคะแนนการสอบ ไปด้วย นักเรียนคนใดขาดฝึกหัด สอน ในคราวที่โรงเรียนกำหนด ให้ไป จะต้องไปสอนคราวอื่น ต่อไปให้เต็มตามกำหนดของเวลา การสอน มิฉะนั้นจะต้องเสีย คะแนนแผนกในการสอบได้

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๑๒. พลศึกษา และ วิชาลูกเสือ	(๑) ให้มีความรู้วิชาลูกเสือ เสมอลูกเสือเอก (๒) ให้สามารถอบรมและฝึกหัด วิชาลูกเสือในโรงเรียน (๓) ให้สามารถสอนกายบริหาร และตัดต้นทำต่างๆ กับ ส่วนห้อยโหนดต่างๆ ได้

อัตราเวลาเรียน

ในรอบสัปดาห์หนึ่งมีเวลาเรียนดังนี้

(แยกสอน ๕ วันครึ่ง สอนวิชาในห้วงวันละ ๔ ชั่วโมง รวม ๒๒ ชั่วโมง
สอนศิลปะวันละ ๔ ชั่วโมง รวม ๒๒ ชั่วโมง)

วิชา	๗/๙ ปีที่ ๓	๗/๙ ปีที่ ๒	หมายเหตุ
๑. ธรรมชา	๓.๐๐	๓.๐๐	
๒. ภาษาไทย	๓.๐๐	๓.๐๐	
๓. คณิตศาสตร์	๒.๐๐	๒.๐๐	
๔. เศรษฐกิจกสิกรรม			
(ก) การบัญชี	๒.๐๐	๒.๐๐	สอนอย่างใดอย่างหนึ่งเฉพาะ ปีที่ ๓ เหลือสอนในปีที่ ๒ หรือจะสอนทั้ง ๓ อย่าง สลับ กันไปทั้ง ๒ ปีก็ได้ แล้วแต่ โรงเรียนจะวางตารางสอนและ กะประมาณการสอน
(ข) เศรษฐวิทยา			
(ค) วิชาค้าขาย			
๕. วิทยาศาสตร์เบื้องต้น	๒.๐๐	๒.๐๐	
๖. ชีววิทยา	๒.๐๐	๒.๐๐	
๗. กสิกรรมพื้นถิ่น	๓.๐๐	๓.๐๐	
๘. หลักกสิกรรม	๓.๐๐	๓.๐๐	
๙. เลี้ยงสัตว์	๒.๐๐	๒.๐๐	
๑๐. สุขวิทยาและสุขอนามัย	๓.๐๐	๓.๐๐	
๑๑. วิชาครู			
(ก) กสิกรรม	๓.๐๐	๓.๐๐	
(ข) สามัญ	๓.๐๐	๓.๐๐	
๑๒. พลศึกษา และวิชาลูกเสือ	๓.๐๐	๓.๐๐	
รวมเวลาในห้วงเรียน	๒๒.๐๐	๒๒.๐๐	
๑๓. ศิลปะ เข้า ๖.๐๐ - ๗.๐๐	๓๒.๐๐	๓๒.๐๐	
บ่าย ๓.๕.๐๐ - ๓.๗.๐๐	๓๐.๐๐	๓๐.๐๐	(ลดวันปลายสัปดาห์ ๒ ชั่วโมง)
รวมเวลาศิลปะ	๒๒.๐๐	๒๒.๐๐	
รวมทั้งสิ้น	๔๔.๐๐	๔๔.๐๐	



ชื่อ

นามสกุล



ตำแหน่ง

สถาน

ที่

สังกัด

จังหวัด

ปีการศึกษา

เรียน

วิชา

สอน

ชื่อ

สอน

สอน

กระทรวงธรรมการ

ใบสมัครนักเรียนครู

ข้าพเจ้า

เกิดวันที่

พ.ศ. ๒๔

ทำหนั

๒.

๓.

เกิดที่ตำบล

อำเภอ

จังหวัด

เป็นบุตร

ชาติ

บวัก

หลักฐาน

สอบได้ชั้น

จากโรงเรียน

เมื่อ พ.ศ.

นับข้าพเจ้ามีอายุ

ปี

อยู่กับ

ผู้เป็น

บ้านเลขที่

ตำบล

อำเภอ

จังหวัด

มี ใบสมัคร จะ เข้า เป็น นักเรียน

ประเภท

ข้าพเจ้าได้ทำความตกลงกับผู้แทนกระทรวงธรรมการ และได้ลงนามต่อ

หน้า พยาน ไว้ว่าข้าพเจ้า ขอนมระ พฤติคน ให้ ถูกต้องตามระเบียบการ และ กฎ ข้อบังคับของกระทรวงธรรมการทุกประการ.

ใบสมัครยื่น วันที่

พ.ศ. ๒๔

ลงนาม

ผู้สมัคร

ลงนาม

ผู้แทนกระทรวงธรรมการ

ลงนาม

พยาน

ลงนาม

พยาน

๒๔

วันที่

๒๒

๒๒

๒๒

๒๒

๒๒

๒๒

๒๒

๒๒

๒๒

๒๒

ใบรับรองนักเรียนครูในบางรุ่น

ข้าพเจ้า	ชาติ	บังคับ	สังกัด
หลักฐาน	ตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านเลขที่	ตำบล	
อำเภอ	จังหวัด	ข้าพเจ้า เกี่ยวข้องกับ	
คือ เป็น	ขอทำใบรับรอง	ยื่นไว้ต่อ กระทรวงธรรมการ ว่า	
๑. ข้อความที่		ได้แสดงไว้ข้างต้นนั้นเป็นความจริง.	
๒.		เป็นผู้ประพฤติดี ไม่มีข้อสงสัยเสีย.	
๓. หวังว่าเป็นผู้สามารถจะเล่าเรียนฝึกหัดได้ดี		คือไม่เป็นผู้เกียจคร้าน	
๔. ไม่เป็นผู้มีโรคภัยอันสำคัญประจำตัวอยู่.			
๕. เมื่อ	เรียนสำเร็จแล้ว	กระทรวงธรรมการต้องการจะ	

ให้เข้ารับราชการในกระทรวงธรรมการ จะต้องเข้ารับราชการ ตาม
คำสั่งของกระทรวง และทั้งต้องรับราชการอยู่ให้ครบตามเวลากำหนดด้วย ถ้า
มิฉะนั้นผู้รับรองจะต้องคืนเงินซึ่งกระทรวงธรรมการได้อุดหนุนไป ตาม ระเบียบการ
ฝึกหัดครู

๖. ผู้ที่ออกจากโรงเรียนฝึกหัดครูเมื่อเรียนยังไม่ครบกำหนด จนถึง
คราวสอบไล่ครั้งที่สุดท้ายโดยใด ๆ ก็ดี ผู้รับรองจะต้องคืนเงินให้ เท่ากับที่ กระทรวง
ธรรมการได้อุดหนุนไป.

ถ้าข้อความใน ๖ ข้อข้างต้นนี้ ไปเกิดมีที่ผิดไปจากความจริงของข้าพเจ้า
แต่อย่างใดอย่างหนึ่งหรือ หลบหลีกหนีหายไปด้วยประการใดใน
ระหว่างที่เป็นนักเรียน ฝึกหัดครูอยู่ที่ หรือขี้ดั้น ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ
ของกระทรวงธรรมการ ทั้งที่เป็นอยู่ในเวลานี้และเพิ่มเติมขึ้นใหม่ในภายหลังแต่
ส่วนใดส่วนหนึ่งก็ดี ข้าพเจ้าผู้รับรองได้ทำความตกลงกับผู้แทนกระทรวงธรรมการ
ไว้ว่าข้าพเจ้ายอมทำตามความบังคับบัญชาของเจ้าพนักงาน ตามที่ขอ ด้วยราชการ
ทุกประการ และสิ่งใดที่ ต้องรับผิดชอบก็ดี หรือมีข้อยกเว้น
ไม่ให้ ต้องรับผิดชอบก็ดี ข้าพเจ้ายอมรับผิดชอบแทนทุกประการ
และข้าพเจ้าจะเอาใจใส่ตักเตือน ว่ากล่าวให้ เล่าเรียนฝึกหัดวิชา
จนสำเร็จ และให้ประพฤติตนให้ถูกต้อง ตามระเบียบ ข้อบังคับ และแบบแผน ของ
กระทรวงธรรมการจนตลอดไป.

ใบรับรองนี้ได้ทำไว้สองฉบับมีข้อความเหมือนกัน ให้ผู้รับรองถือไว้ ๑ ฉบับ
และกระทรวงธรรมการ ถือไว้ ๑ ฉบับ.

ข้าพเจ้าได้อ่านฟังข้อความที่กล่าวมาแล้วเป็นที่เข้าใจดี จึงเขียนชื่อ ลง
ลายมือให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน.

แต่ ณ วันที่

พ. ศ. ๒๔

ลงนาม

ผู้รับรอง

ลงนาม

ผู้แทนกระทรวงธรรมการ

ลงนาม

พยาน

ลงนาม

พยาน



